

Miljøministeriet

3. september 2024

Departementet

Høring af udkast til "National handlingsplan for biodiversitet" – Den danske "National Biodiversity Strategy and Action Plan" (NBSAP) under Den Internationale Biodiversitetskonvention (MIM j.nr. 2024-8128)

Ministeriet har med brev af 20. august 2024 udsendt udkastet i høring med frist for kommentarer den 3. september. Danmarks Naturfredningsforening (DN) takker for muligheden for at kommentere.

Sammenfatning og anbefaling

Det foreliggende udkast til en "National dansk handlingsplan for biodiversitet" som skal beskrive opfyldelsen af målene under Biodiversitetskonventionens Kunming-Montreal aftale er – i DN's øjne - ikke en "plan", men er blot en status for igangværende eller planlagte danske initiativer, som relaterer sig til de 23 mål under Kunming-Montreal aftalen.

Der gives ikke en vurdering af hvorvidt målene kan nås med disse initiativer og der foreslås heller ikke nye initiativer, der skal sikre målopfyldelse.

Da de enkelte landes nationale handleplaner for biodiversitet indgår i en global mekanisme med fælles indikatorer til at overvåge implementering, er det særdeles vigtigt, at de fælles retningslinjer bliver fulgt. Det er dog DN's vurdering, at udkastet desværre hverken i form eller indhold lever op til den vejledning om udarbejdelse af planerne, som er udarbejdet under Biodiversitetskonventionen.

Det er Danmarks Naturfredningsforenings vurdering, at Danmark er overordentligt langt fra at opfylde mange af målene og en National handlingsplan for biodiversitet skal selvfølgelig vise hvorledes Danmark har i sinde at leve op til de mål som Regeringen har forpligtet sig til. Det er Danmarks Naturfredningsforenings vurdering, at det nuværende udkast til den nationale handlingsplan for biodiversitet er så langt fra, at kunne kaldes en 'handlingsplan' og så langt fra intentionerne i vejledningen fra Biodiversitetskonventionen, at der bør startes helt forfra.

Den endelige plan bør i struktur gengive de 23 konkrete mål, og under hvert af disse beskrive relevante igangværende og planlagte initiativer **og give en vurdering af**, hvorvidt disse måtte være hhv. tilstrækkelige eller utilstrækkelige for at opfylde målet **samt angive behov for yderligere initiativer og finansieringsbehov.**

DN anbefaler at relevante interessenter inddrages i arbejdet med et nyt udkast til Danmarks nationale handleplan for biodiversitet.

Udgangspunktet for planens udarbejdelse

Planen skal angive hvordan Danmark vil udmønte de 23 konkrete mål som Danmark tilsluttede sig under Biodiversitetskonventionens Kunming-Montreal aftale ([link](#)).

Der er udarbejdet en vejledning under Biodiversitetskonventionen som udgangspunkt for at landene kan udarbejde fyldestgørende planer ([annex 1](#) på Biodiversitetskonventionens hjemmeside [link](#) om NBSAP's). Vejledningen angiver blandt andet

"National biodiversity strategies and action plans should be seen as an umbrella process under which all national targets and actions relevant to the Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework can be planned, implemented, monitored, reviewed and enhanced. They are the main instrument through which Parties establish and communicate their national contribution towards the Framework and its goals and targets".

Samt

"Revised or updated NBSAPs following the adoption of the Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework should contain the following common elements in order to ensure the utility of NBSAPs in the enhanced implementation, monitoring, reporting and review mechanism, while retaining their flexibility and their principal role as national implementation vehicles:

(a) National targets addressing or contributing towards each of the goals and targets of the Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework (...)

(b) Concrete actions, policies and programmes designed to meet the national targets and contribute to the global goals and targets, including spatial, temporal and financial aspects, as appropriate. The development of these actions should go hand in hand with the identification of financing and capacity gaps and the development of national finance plans, or similar instruments, as well as capacity-building and development plans. This should also include the provision of finance and other means of implementation;

(c) National monitoring, reviewing and assessment. While revising or updating NBSAPs, headline indicators as well as component, complementary and other national indicators, where relevant, should be used, including to track contributions towards the goals and targets of the Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework, taking into account national circumstances (...)"

Med udgangspunkt i vejledningen fra Biodiversitetskonventionen skabes en forventning om, at den danske plan vil angive hvordan Danmark vil opfylde de mål vi har tilsluttet os, herunder:

- Konkrete mål.
- Angivelse af hvilke initiativer der hidtil er iværksat eller aftalt, som vil kunne bidrage til målopfyldelse.
- En vurdering og angivelse af om hidtidige initiativer synes at ville være tilstrækkelige.
- Hvilke nye initiativer der måtte være nødvendige for at sikre målopfyldelse, herunder finansieringsbehov.

Vi ønsker i den sammenhæng at udtrykke vores forundring og ærgrelse over at regeringen siden Kunming-Montreal aftalens indgåelse i december 2022 ikke har fundet anledning til at inddrage de relevante interessenter i overvejelser om planens udarbejdelse, og hvordan mål kan opstilles og indfris.

Overordnet om udkastet og strukturen

Mål - og er aktuelle initiativer tilstrækkelige?

Udkastets struktur tager udgangspunkt i iværksatte og planlagte danske initiativer, og angiver, hvilke af de 23 Kunming-Montreal mål initiativerne relaterer til. Det er dermed en "omvendt" tilgang, hvor opstilling af allerede igangsatte eller besluttede danske initiativer relateres til de 23 mål. Planen har til formål at beskrive hvordan Danmark vil opfylde de 23 mål. Derfor skal målene selvfølgelig sætte rammerne for planens struktur.

Der er ingen vurderinger eller angivelser af, hvorvidt hidtidige initiativer vil være tilstrækkelige til at nå de 23 mål under Kunming-Montreal aftalen.

Der er i få tilfælde helt overordnede angivelser af, hvad regeringen vil iværksætte – fx angivelse af at regeringen som led i udmøntning af EU's Naturgenopretningsforordning "vil udarbejde en national genopretningsplan, som gennemfører forordningens krav" (udkastets side 8).

Der er ingen angivelser af yderligere behov for initiativer eller finansiering.

Eksempler:

Kunming-Montreal aftalens mål 1 ([link](#)) angiver eksempelvis at landene skal "Plan and Manage all Areas To Reduce Biodiversity Loss". Man kan imidlertid ikke af udkastet se, hvorvidt regeringen har en forventning om at det mål vil blive opfyldt.

Mål 18 ([link](#)) er et andet eksempel og angiver at landene skal "Identify by 2025, and eliminate, phase out or reform incentives, including subsidies, harmful for biodiversity (...) and scale up positive incentives for the conservation and sustainable use of biodiversity".

Det fremgår ikke om regeringen forventer at dette mål opfyldes.

Det er derfor DNs overordnede vurdering at udkastet ikke tager udgangspunkt i den vejledning om udarbejdelse af planerne, som er udarbejdet under konventionen.

Grundlæggende er "planen" ikke en plan, men alene en angivelse af igangsatte og planlagte initiativer.

Der vedlægges et bilag med udvalgte og umiddelbare overvejelser i relation til de 23 konkrete mål under Kunming Montreal aftalen.

Kontekst og relation til EU's Naturgenopretningsforordning og EU Biodiversitetsstrategi 2030

Mange af de 23 mål i Kunming-Montreal aftalen relaterer til EU's nyligt vedtagne Naturgenopretningsforordning, herunder mål 2, 3, 8 og 12.

Ligeledes relaterer mange af målene til EU's Biodiversitetsstrategi 2030.

Vi ser det derfor som oplagt at planen tænkes sammen med (og ikke blot henviser til) Naturgenopretningsforordningen og Biodiversitetsstrategien, hvor det er relevant.

Det er oplagt at den endelige plan rummer en parallelstilling af mål og forpligtelser under hhv. Kunming-Montreal aftalen, EU's Naturgenopretningsforordning og EU's Biodiversitetsstrategi 2030 som grundlag for at beskrive yderligere initiativer og finansieringsbehov.

Behov for en anden struktur

Derfor er det også oplagt at Danmarks plan udarbejdes med udgangspunkt i de 23 konkrete mål under Kunming-Montreal aftalen. De 23 mål bør være udgangspunktet for planen, herunder de konkrete guidende spørgsmål der ledsager hvert af de 23 mål. Og det bør under hvert mål tydeligt fremgå om målet relaterer til EU's Naturgenopretningsforordning, EU's Biodiversitetsstrategi eller andre internationale forpligtelser.

I overensstemmelse med Konventionens vejledning om udarbejdelse af planerne ([link](#)) bør der fremgå en vurdering af hvorvidt de respektive mål opfyldes med igangsatte eller aftalte initiativer, eller om ny initiativer vil være nødvendige, herunder finansieringsbehov.

Der vedlægges som bilag en oversigt over de 23 konkrete mål under Kunming Montreal aftalen ledsaget af DNs umiddelbare og ikke udtømmende overvejelser. Formålet er at give eksempler på ønskelige overvejelser i en endelig dansk "Handlingsplan for biodiversitet".

Med venlig hilsen

Bo Håkansson boh@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening

Bilag:

DNs umiddelbare overvejelser om de 23 mål i Kunming-Montreal aftalen i relation til udkastet

Kopi:

Folketingets Miljø- og fødevareudvalg

BILAG

Umiddelbare overvejelser i relation til de 23 konkrete mål under Kunming Montreal aftalen

Overvejelserne er ikke udtømmende men skal ses som eksempler på overvejelser, der med fordel kunne indgå i den endelige dansk plan.

Mål 1

Plan and Manage all Areas to Reduce Biodiversity Loss

Ensure that all areas are under participatory, integrated, and biodiversity inclusive spatial planning and/or effective management processes addressing land and sea use change, to bring the loss of areas of high biodiversity importance, including ecosystems of high ecological integrity, close to zero by 2030, while respecting the rights of indigenous peoples and local communities.

Overvejelse

Alle naturområder i Danmark (på land) er omfattede af enten naturbeskyttelsesloven, skovloven og/eller planloven som fastsætter mulighed for at give dispensationer fra beskyttelsen og stille vilkår om erstatningsnatur.

Ved større anlægsprojekter (fx bebyggelse af Amager Fælled, etablering af motorveje mm) står vilkårene dog ikke mål med ødelæggelserne af vigtige naturområder.

I UK er indført et juridisk bindende "Biodiversity Net Gain" princip som indebærer at der ved ødelæggelse af natur er en juridisk forpligtelse til at sikre en nettoforbedring af naturen, ved at etablere mere end modsvarende natur. Dette har dels den effektive forebyggende effekt som Mål 1 fastsætter, som vil kunne begrænse ødelæggelsen af vigtige naturområder. Dels sikres en netto tilgang af natur, som bekostes af projektejere som ødelægger natur.

Muligheden for et tilsvarende dansk princip bør diskuteres og kan derfor med fordel beskrives som et potentielt virkemiddel til at medvirke til målopfyldelse.

Mål 2

Restore 30% of all Degraded Ecosystems

Ensure that by 2030 at least 30 per cent of areas of degraded terrestrial, inland water, and coastal and marine ecosystems are under effective restoration, in order to enhance biodiversity and ecosystem functions and services, ecological integrity and connectivity.

Overvejelse

Dette mål afspejles i EU's Naturgenopretningsforordning og Danmark skal derfor i den kommende Nationale Naturgenopretningsplan under forordningen angive hvordan målet opfyldes også i relation til forordningen.

DN ser også en klar sammenhæng med den lovede kommende danske "Naturlov" / "Biodiversitetslov" og fastsættelsen af mål og virkemidler deri, herunder fastsættelse af et princip om at sikre positive incitamentter til at tage vare på naturen. Dermed relaterer målet også til Kunming Montreal mål 18.

Mål 3

Conserve 30% of Land, Waters and Seas

Ensure and enable that by 2030 at least 30 per cent of terrestrial, inland water, and of coastal and marine areas, especially areas of particular importance for biodiversity and ecosystem functions and services, are effectively conserved and managed through ecologically representative, well-connected and equitably governed systems of protected areas and other effective area-based conservation measures, recognizing indigenous and traditional territories where applicable, and integrated into wider landscapes, seascapes and the ocean, while ensuring that any sustainable use, where appropriate in such areas, is fully consistent with conservation outcomes, recognizing and respecting the rights of indigenous peoples and local communities, including over their traditional territories.

Overvejelse

Med Trepartsaftalen forpligter regeringen sig på at fremsætte en natur- og biodiversitetslov, der sætter et mål om at mindst 20 % af Danmarks landareal skal være beskyttet natur i 2030. Loven skal opfatte definitioner på beskyttet natur og strengt beskyttet natur. Der udestår afklaring af om mål 3 opfyldes, som må forventes yderligere afklaret i forbindelse med et kommende lovforslag.

Mål 4

Halt Species Extinction, Protect Genetic Diversity, and Manage Human-Wildlife Conflicts

Ensure urgent management actions to halt human induced extinction of known threatened species and for the recovery and conservation of species, in particular threatened species, to significantly reduce extinction risk, as well as to maintain and restore the genetic diversity within and between populations of native, wild and domesticated species to maintain their adaptive potential, including through in situ and ex situ conservation and sustainable management practices, and effectively manage human-wildlife interactions to minimize human-wildlife conflict for coexistence.

Overvejelse

Af den seneste Rødliste ([LINK](#)) samt seneste rapportering til EU efter habitatdirektivet om naturens tilstand ([LINK](#)) fremgår (figur 1.3 og 3.2), at tilbagegangen i tabet af arter ikke er standset.

Regeringen har udarbejdet en "Strategi til varetagelse af rødlistede arter" ([LINK](#)) som blev færdiggjort af ministeriet trods manglende opbakning hos interessenterne til det da foreliggende udkast. Strategien fastsætter ikke bindende mål eller forpligtelser for myndighederne til indsatser. Den danske indsats i artsforvaltningen er efter DNS vurdering utilstrækkelig i forhold til overholdelse af de allerede gældende forpligtelser under EU's habitatdirektiv.

Det er DNS klare vurdering at nuværende indsatser er helt utilstrækkelige til at opfylde målet. Den endelige plan bør beskrive klare danske mål, relatere til forpligtelserne i habitatdirektivet, og angive ny indsatser for at nå målene, herunder finansieringsbehov.

Mål 5

Ensure Sustainable, Safe and Legal Harvesting and Trade of Wild Species

Ensure that the use, harvesting and trade of wild species is sustainable, safe and legal, preventing overexploitation, minimizing impacts on non-target species and ecosystems, and reducing the risk of pathogen spill-over, applying the ecosystem approach, while respecting and protecting customary sustainable use by indigenous peoples and local communities.

Overvejelse

Målet er stærkt relateret til mål 9.

Den danske jagtlov ([link](#)) fastsætter at jagt på fugle (men ikke pattedyr) "skal tilgodesee en fornuftig udnyttelse og være økologisk afbalanceret" (§ 3 stk 2 nr 2) samt at der ikke "bør" fastsættes jagttid "på sjældne og truede arter" (§ 3 stk 2 nr 4 og 5).

DN har påpeget at loven stiller pattedyr ringere end fugle samt, at bestemmelsen må fastsætte at der ikke "kan" fastsættes jagttid på truede arter, i stedet for "bør ikke". Juridisk mulighed for jagt på truede arter er ikke foreneligt med målet.

DN anbefaler at loven opdateres så lovgivningen bringes i overensstemmelse med målet.

Mål 6

Reduce the Introduction of Invasive Alien Species by 50% and Minimize Their Impact

Eliminate, minimize, reduce and or mitigate the impacts of invasive alien species on biodiversity and ecosystem services by identifying and managing pathways of the introduction

of alien species, preventing the introduction and establishment of priority invasive alien species, reducing the rates of introduction and establishment of other known or potential invasive alien species by at least 50 per cent, by 2030, eradicating or controlling invasive alien species especially in priority sites, such as islands.

Overvejelse

Danmark har med "Handlingsplan for invasive arter" implementeret EU's forpligtelser til bekæmpelse af invasive arter.

Det fremgår imidlertid bl.a. af Natura 2000 planerne at der fortsat er meget store udfordringer med invasive plantearter som ødelægger naturen.

Ligeledes er fortsat meget store og alvorlige udfordringer med invasive dyrearter som mink og mårhund.

DN anbefaler at den endelige plan belyser om den nuværende indsats er tilstrækkelig i forhold til målet. Og hvis ikke, hvordan indsatsen vil blive styrket og finansieret.

Når det drejer sig om akvatiske invasive arter (eksempelvis flodkrebs i ferskvand) og i særdeles marine arter forekommer såvel introduktionsforpligtelsen på 50% som bekæmpelsesforpligtelsen at være ganske illusorisk med de hidtidige erfaringer. En endelig plan bør derfor beskrive og forholde sig til de reelle mulige indsatser.

Mål 7

Reduce Pollution to Levels That Are Not Harmful to Biodiversity

Reduce pollution risks and the negative impact of pollution from all sources, by 2030, to levels that are not harmful to biodiversity and ecosystem functions and services, considering cumulative effects, including: reducing excess nutrients lost to the environment by at least half including through more efficient nutrient cycling and use; reducing the overall risk from pesticides and highly hazardous chemicals by at least half including through integrated pest management, based on science, taking into account food security and livelihoods; and also preventing, reducing, and working towards eliminating plastic pollution.

Overvejelse

Vandløbslovens ([link](#)) formålsbestemmelse angiver at det skal "tilstræbes at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, navnlig overfladevand, spildevand og drænvand", idet fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter loven dog skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som fastsættes i henhold til anden lovgivning.

En meget væsentlig del af belastningen af fjordene er netop en kumuleret effekt af udvaskningen af næringsstoffer med grund- og drænvand.

Derfor bør der foretages en vurdering af om vandløbslovens formål er nutidigt og i overensstemmelse med det angivne mål, herunder også set i sammenhæng med forpligtelserne under EU's vandrammedirektiv og habitatdirektiv.

Udledningen af næringsstoffer med drænvand fra markerne kan sættes i perspektiv til forpligtelsen for private og industri om at rense spildevand for bl.a. næringsstoffer, herunder "forureneren betaler" princippet.

Især forpligtelserne efter vandrammedirektivet er konkrete i omfang og tidsramme, jf EU Kommissionens tilkendegivelser om at "After 2027, the possibilities for exemptions are reduced, as time extensions under Article 4(4) can only be authorised in cases where all the measures have been put in place but the natural conditions are such that the objectives cannot be achieved by 2027."

Det er DNs opfattelse at det betyder at alle nødvendige indsatser for målopfyldelse (herunder overfor næringsstoffer og miljøfarlige stoffer) skal være vedtaget, iværksat og finansieret senest i 2027, hvilket ikke flugter helt med 2030 forpligtelsen i Mål 7.

Mål 8

Minimize the Impacts of Climate Change on Biodiversity and Build Resilience

Minimize the impact of climate change and ocean acidification on biodiversity and increase its resilience through mitigation, adaptation, and disaster risk reduction actions, including through nature-based solution and/or ecosystem-based approaches, while minimizing negative and fostering positive impacts of climate action on biodiversity.

Overvejelse

Dette mål relaterer udpræget til et af de centrale formål i EU Naturgenopretningsforordning, der har et højt fokus på at se natur og naturgenopretning som en "naturbaseret løsning" på bl.a. klimaudfordringerne. EU Kommissionen har udarbejdet økonomiske overslag på de samfundsøkonomiske værdier der vil ledsage udmøntning af Naturgenopretningsforordningen.

Det er oplagt at planen samtænker dette mål med EU Naturgenopretningsforordningens tilgang, herunder et øget fokus på de samfundsøkonomiske fordele ved anvendelse af økosystemtjenester, i relation til vurdering af et netto finansieringsbehov.

Mål 9

Manage Wild Species Sustainably To Benefit People

Ensure that the management and use of wild species are sustainable, thereby providing social, economic and environmental benefits for people, especially those in vulnerable situations and those most dependent on biodiversity, including through sustainable biodiversity-based

activities, products and services that enhance biodiversity, and protecting and encouraging customary sustainable use by indigenous peoples and local communities.

Overvejelse

Der henvises til overvejelserne under mål 5.

Mål 10

Enhance Biodiversity and Sustainability in Agriculture, Aquaculture, Fisheries, and Forestry

Ensure that areas under agriculture, aquaculture, fisheries and forestry are managed sustainably, in particular through the sustainable use of biodiversity, including through a substantial increase of the application of biodiversity friendly practices, such as sustainable intensification, agroecological and other innovative approaches contributing to the resilience and long-term efficiency and productivity of these production systems and to food security, conserving and restoring biodiversity and maintaining nature's contributions to people, including ecosystem functions and services .

Overvejelse

Dette mål relaterer i meget høj grad til mål i EU Naturgenopretningsforordning, havstrategidirektivet, EU's Biodiversitetsstrategi 2030 m.m. og er dermed et godt eksempel på at planen bør have en struktur der tager udgangspunkt i de 23 mål under Kunming-Montreal aftalen, så igangværende, aftalte og nødvendige ny indsatser kan tænkes sammen på tværs af forpligtelser under andre internationale forordninger og strategier.

Ikke mindst Naturgenopretningsforordningens mål for natur på landbrugsarealer relaterer stærkt til dette måls formål om øget biodiversitet og bæredygtighed på landbrugsarealer.

Mål 11

Restore, Maintain and Enhance Nature's Contributions to People

Restore, maintain and enhance nature's contributions to people, including ecosystem functions and services, such as regulation of air, water, and climate, soil health, pollination and reduction of disease risk, as well as protection from natural hazards and disasters, through nature-based solutions and/or ecosystem-based approaches for the benefit of all people and nature.

Overvejelse

Dette mål relaterer også til mål 8 samt EU's Naturgenopretningsforordning.

I både EU regi og i Danmark pågår forskning i værdisætning af økosystem-tjenester. Men politisk, herunder på Finansloven, anses natur fortsat grundlæggende som en "udgift".

Synergierne og dermed de økonomiske værdier ved klimasikring, grundvandsbeskyttelse, menneskers sundhed, afgrøder med videre via naturgenopretning bør i Danmark i langt højere grad anerkendes og integreres i de økonomiske overvejelser om investering i natur. Både for så vidt angår økosystemtjenester og "naturbaserede løsninger". Planen bør derfor sætte mål og beskrive initiativer herom.

Mål 12

Enhance Green Spaces and Urban Planning for Human Well-Being and Biodiversity

Significantly increase the area and quality and connectivity of, access to, and benefits from green and blue spaces in urban and densely populated areas sustainably, by mainstreaming the conservation and sustainable use of biodiversity, and ensure biodiversity-inclusive urban planning, enhancing native biodiversity, ecological connectivity and integrity, and improving human health and well-being and connection to nature and contributing to inclusive and sustainable urbanization and the provision of ecosystem functions and services.

Overvejelse

Dette mål relaterer i høj grad også til mål i EU's Naturgenopretningsforordning samt mål 11 ovenfor.

Mål 13

Increase the Sharing of Benefits From Genetic Resources, Digital Sequence Information and Traditional Knowledge

Take effective legal, policy, administrative and capacity-building measures at all levels, as appropriate, to ensure the fair and equitable sharing of benefits that arise from the utilization of genetic resources and from digital sequence information on genetic resources, as well as traditional knowledge associated with genetic resources, and facilitating appropriate access to genetic resources, and by 2030 facilitating a significant increase of the benefits shared, in accordance with applicable international access and benefit-sharing instruments.

Overvejelse

-

Mål 14

Integrate Biodiversity in Decision-Making at Every Level

Ensure the full integration of biodiversity and its multiple values into policies, regulations, planning and development processes, poverty eradication strategies, strategic environmental

assessments, environmental impact assessments and, as appropriate, national accounting, within and across all levels of government and across all sectors, in particular those with significant impacts on biodiversity, progressively aligning all relevant public and private activities, fiscal and financial flows with the goals and targets of this framework.

Overvejelse

Der er tidligere gennemført et "loveftersyn" som led i udmøntning af "Biodiversitetspakken" ([link](#)). Eftersynet var imidlertid begrænset til miljøministeriets ressort og konklusioner og anbefalinger er ikke udmøntede igennem lovgivningsmæssige ændringer.

Det er oplagt at planen angiver hvordan der i Danmark kan iværksættes et fuldstændigt eftersyn på alle relevante ressortområder, som giver anbefalinger, der kan udmønte målet.

Målet relaterer også til mål 18.

Mål 15

Businesses Assess, Disclose and Reduce Biodiversity-Related Risks and Negative Impacts

Take legal, administrative or policy measures to encourage and enable business, and in particular to ensure that large and transnational companies and financial institutions: (a) Regularly monitor, assess, and transparently disclose their risks, dependencies and impacts on biodiversity, including with requirements for all large as well as transnational companies and financial institutions along their operations, supply and value chains and portfolios; (b) Provide information needed to consumers to promote sustainable consumption patterns; (c) Report on compliance with access and benefit-sharing regulations and measures, as applicable; in order to progressively reduce negative impacts on biodiversity, increase positive impacts, reduce biodiversity-related risks to business and financial institutions, and promote actions to ensure sustainable patterns of production.

Overvejelse

Dette mål relaterer i høj grad til den omfattende opgave med implementering af EU CSR Direktivet som forpligter virksomheder til at rapportere deres virksomheds påvirkning af biodiversitet.

Biodiversitetspartnerskabet under Miljøministeriet er et oplagt forum for at fortsætte og udvide drøftelserne om virksomheders reduktion af negative påvirkninger og øgede incitamenter til positiv påvirkning. Det kunne angives i planen.

Mål 16

Enable Sustainable Consumption Choices To Reduce Waste and Overconsumption

Ensure that people are encouraged and enabled to make sustainable consumption choices including by establishing supportive policy, legislative or regulatory frameworks, improving education and access to relevant and accurate information and alternatives, and by 2030, reduce the global footprint of consumption in an equitable manner, including through halving global food waste, significantly reducing overconsumption and substantially reducing waste generation, in order for all people to live well in harmony with Mother Earth.

Overvejelse

-

Mål 17

Strengthen Biosafety and Distribute the Benefits of Biotechnology

Establish, strengthen capacity for, and implement in all countries biosafety measures as set out in Article 8(g) of the Convention on Biological Diversity and measures for the handling of biotechnology and distribution of its benefits as set out in Article 19 of the Convention.

Overvejelse

-

Mål 18

Reduce Harmful Incentives by at Least \$500 Billion per Year, and Scale Up Positive Incentives for Biodiversity

Identify by 2025, and eliminate, phase out or reform incentives, including subsidies, harmful for biodiversity, in a proportionate, just, fair, effective and equitable way, while substantially and progressively reducing them by at least 500 billion United States dollars per year by 2030, starting with the most harmful incentives, and scale up positive incentives for the conservation and sustainable use of biodiversity.

Overvejelse

Målet relaterer også til mål 14 og der henvises også til overvejelserne der.

Med "Biodiversitetspakken" blev besluttet et "loveftersyn" der skulle beskrive barriererne for at tage vare på naturen, herunder negative incitamenter ([link](#) til kommissoriet). Målet relaterer i meget høj grad til dette "loveftersyn" som er ikke fyldestgørende udmøntet.

Eftersynet var (jf kommissoriet) også begrænset til miljøministeriets ressort.

Samtlige interessenter indenfor natur er enige om at der er væsentlige lovgivningsmæssige og administrative barrierer, som udgør dele af de "negative incitamenter" for at varetage natur.

EU's direkte landbrugsstøtte fordyrer naturgenopretning ved bl.a. at øge jordpriserne og udgør de helt centrale naturnegative subsidier: Med den ene hånd gives arealstøtte til landmænd blot for at eje jord, herunder jord som ikke bør dyrkes. Det forøger jordpriserne. Med den anden hånd skal landene opkøbe jord til naturgenopretning, med nationale midler og bl.a. de yderst begrænsede EU LIFE midler under EU's naturordning. Herunder den jord, som ikke er dyrkningsejnet.

EU er også part under Biodiversitetskonventionen og det er oplagt at den danske plan angiver regeringens ambitioner i relation til behovet for revision af EU's landbrugsstøtteordninger; hhv den direkte støtte og mulighederne under landområdesordningen.

Mål 19

Mobilize \$200 Billion per Year for Biodiversity From all Sources, Including \$30 Billion Through International Finance

Substantially and progressively increase the level of financial resources from all sources, in an effective, timely and easily accessible manner, including domestic, international, public and private resources, in accordance with Article 20 of the Convention, to implement national biodiversity strategies and action plans, by 2030 mobilizing at least 200 billion United States dollars per year, including by: (a) Increasing total biodiversity related international financial resources from developed countries, including official development assistance, and from countries that voluntarily assume obligations of developed country Parties, to developing countries, in particular the least developed countries and small island developing States, as well as countries with economies in transition, to at least US\$ 20 billion per year by 2025, and to at least US\$ 30 billion per year by 2030; (b) Significantly increasing domestic resource mobilization, facilitated by the preparation and implementation of national biodiversity finance plans or similar instruments according to national needs, priorities and circumstances; (c) Leveraging private finance, promoting blended finance, implementing strategies for raising new and additional resources, and encouraging the private sector to invest in biodiversity, including through impact funds and other instruments; (d) Stimulating innovative schemes such as payment for ecosystem services, green bonds, biodiversity offsets and credits, benefit-sharing mechanisms, with environmental and social safeguards; (e) Optimizing co-benefits and synergies of finance targeting the biodiversity and climate crises; (f) Enhancing the role of collective actions, including by indigenous peoples and local communities, Mother Earth centric actions[1] and non-market-based approaches including community based natural resource management and civil society cooperation and solidarity aimed at the conservation of biodiversity; (g) Enhancing the effectiveness, efficiency and transparency of resource provision and use.

Overvejelse

DN har her et særligt fokus på delmålet "d" som er rettet mod at øge de økonomiske incitamenters til at investere i natur i form af økosystemtjenester og naturbaserede løsninger.

Med forpligtelserne under både Kunming-Montreal aftalen såvel som under EU's Naturgenopretningsforordning vil følge et omfattende behov for investering i naturgenopretning. En forudsætning for det er, at modellerne for at værdisætte og anvende økosystemtjenester og naturbaserede løsninger styrkes.

Biodiversitetsrådet har stort fokus på finansiering af naturgenopretning og planen kunne i højere grad lægge op til at følge anbefalinger fra rådet.

Vi ønsker også at henlede opmærksomheden på et politisk udspil fra Det Hvide Hus om bl.a. styrkelse af private investeringer i Naturbaserede løsninger ([LINK](#)).

Den danske plan kan for dette mål med fordel angive en ambition om at udarbejde et tilsvarende udspil, hvor man måske finder inspiration i bl.a. det amerikanske udspil og Biodiversitetsrådets udredninger og anbefalinger.

Mål 20

Strengthen Capacity-Building, Technology Transfer, and Scientific and Technical Cooperation for Biodiversity

Strengthen capacity-building and development, access to and transfer of technology, and promote development of and access to innovation and technical and scientific cooperation, including through South-South, North-South and triangular cooperation, to meet the needs for effective implementation, particularly in developing countries, fostering joint technology development and joint scientific research programmes for the conservation and sustainable use of biodiversity and strengthening scientific research and monitoring capacities, commensurate with the ambition of the goals and targets of the framework.

Overvejelse

-

Mål 21

Ensure That Knowledge Is Available and Accessible To Guide Biodiversity Action

Ensure that the best available data, information and knowledge, are accessible to decision makers, practitioners and the public to guide effective and equitable governance, integrated and participatory management of biodiversity, and to strengthen communication, awareness-raising, education, monitoring, research and knowledge management and, also in this context, traditional knowledge, innovations, practices and technologies of indigenous peoples and local

communities should only be accessed with their free, prior and informed consent, in accordance with national legislation.

Overvejelse

-

Mål 22

Ensure Participation in Decision-Making and Access to Justice and Information Related to Biodiversity for all

Ensure the full, equitable, inclusive, effective and gender-responsive representation and participation in decision-making, and access to justice and information related to biodiversity by indigenous peoples and local communities, respecting their cultures and their rights over lands, territories, resources, and traditional knowledge, as well as by women and girls, children and youth, and persons with disabilities and ensure the full protection of environmental human rights defenders.

Overvejelse

-

Mål 23

Ensure Gender Equality and a Gender-Responsive Approach for Biodiversity Action

Ensure gender equality in the implementation of the framework through a gender-responsive approach where all women and girls have equal opportunity and capacity to contribute to the three objectives of the Convention, including by recognizing their equal rights and access to land and natural resources and their full, equitable, meaningful and informed participation and leadership at all levels of action, engagement, policy and decision-making related to biodiversity.

Overvejelse

-